

(2)

RELATIO
FACTA IN CONSISTORIO
SECRETO CORAM S.D.N.
GREGORIO PAPA XV.
A FRANCISCO MARIA
EPISCOPO PORTVENSI
S.R.E. CARD. A MONTE
DIE IANVARII M. DC. XXII.
*SVPER VITA, SANCTITATE,
actis Canonizationis, & miraculis Beati IGNATII
Fundatoris Societatis IESV.*

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

BEATISSIME PATER.

VM inimicus homo superiori
saeculo in agro Ecclesiae bene
subacto, & praeparato superse-
minasset zizania, & in Germa-
nia blasphema Lutheri lingua, & in Anglia
inaudita Henrici sauitia omnem religionis,
& perfectioris vitae professionem, omnemq.
obseruantiam erga CHRISTI Vicarium
subducere, atque extinguere conaretur: in-
effabilis Dei bonitas, & misericordia, quae
praeteritis saeculis contra subnascentes hære-
siarchas destinauit Athanasium, Basilium,
Nazianzenum, Cyrillum, Hieronymum,
Augustinum, Bernardum, Franciscum, Do-
minicum, ceterosq. sanctitate viros illustres;
supremis hisce temporibus excitauit spiritum
Ignatii Loyolae, qui ex medio honorum

A 2 cursu,

curſu , atque à ſæculari, terrenaq. militia admirabili quadam ratione vocatus , ita ſe diuino imperio regendum , formandumque permifit , vt tandem noua Religione huius Sanctæ Sedis auctoritate fundata , quæ gentilibus conuertendis , hæreticis ad Fidei veritatem reuocandis , Romani Pontificis poteſtati tuenda, ex inſtituto ſe totam impendit; vitam admirabili ſanctitate tractam pio in Domino concluſerit exitu , multisque poſt obitum ipſum ſit miraculis illuſtratus .

De hoc viro Sanctitatis Veſtræ iuſſu coram Ampliſſimo Senatu verba factururus, totiusq. cauſæ ſtatum , eiſdem inſtitutæ Canonizationis merita, & ſacræ Congregationis Rituum ſententiam relaturus; tria mihi breuiter explicanda propoſui .

Primò, huius ſerui Dei vitam, actioneſq. ſanctitate præſtabiles , & excellentes .

Secundò, res in hac cauſa geſtas .

Tertiò, miracula à Deo per eius interceſſio-

5
cessionem exhibita : vt si priora duo Sanctitas Vestra approbatione digna iudicauerit, & postremam partem recensendam decreuerit, rogatis de more singulorum Reuerendissimorum Dominorum meorum sententijs, id quod ad Dei gloriam, & Catholicæ fidei propagationem magis expedire iudicabit, scutere ex animi sententia possit.

Natus est, Beatissime Pater, Ignatius Loyola in ea Hispaniæ regione, quæ ad Pyrenæum pertinet, in oppido Aspeythiæ Pampilonen. diœcesis anno 1491. ex Bertramo Loyola, & Maria Sanchez nobilibus Catholicis, & pijs parentibus, qui simili pietate filium educandum curarunt. Adolefcens factus, cùm esset eximia, & animi, & corporis indole, missus fuit in Ferdinandi Regis Catholici Curiam: vbi cùm inter honorarios pueros aliquandiù mansisset, ad Antonium Manricum Naiaretinum Ducem, Proregem Nauarræ Pampilonæ in Vrbe illius Regni nobili ac principe agentem, sefe

seſe contulit , ac rei militari operam dare
 cœpit. Cùmq. ab exercitu Gallorum vrbs
 illa obſideretur, ipſi Ignatio, qui inter cæte-
 ros milites ſe receperat in arcem, eamq. de-
 fendendam ſuſceperat, ante alios dimicanti
 lapis ex muro vi bombardæ excuſſus læuâ
 læſit tibiam, dexteram verò adeò confregit,
 vt ſemiuiuus corruerit. Quorum vulnerum
 acerbam, grauem, & diuturnam curatio-
 nem adeò patienter tulit, vt in omnium do-
 meſticorum admiratione eſſet. Cùm autē
 Dei beneficio aliquantulum doloribus leua-
 ri cœpiſſet, ac periculum euafiſſet mortis, le-
 cto affixus, fallendi temporis cauſa, iuſſit ſibi
 dari aliquem librum ex profanis, quos legere
 conſueuerat: qui cū dōmi reperti non eſſent,
 duo ei libri Hiſpanicè ſcripti traditi ſūt, quo-
 rum alter Chriſti Domini, alter Sanctorum
 vitam continebat. Eorū lectione tam arden-
 ter incenſus fuit, vt decreuerit in poſterū vi-
 tam commutare, Chriſti, Sanctorumq. ve-
 ſtigia ſequi, & Hieroſolymam proficiſci, vt

ſa-

7
sacra illa loca veneraretur, fideles in spiritu
promoueret, infideles verò ad Euangelium
adduceret. Curatis ergo vulneribus, patriā,
parentes, res omnes fluxas, & caducas, re-
pugnante Martino Garzia eius germano,
reliquit; & Christo deinceps militaturus ad
Monasterium Montis Serrati perrexit; ibiq.
generali confessione peracta, gladio, & pu-
gione in Templo eiusdem Monasterij su-
spensis, tunica talari aspera indutus, fune præ-
cinctus, capite nudo, baculum manu tenens,
totam eam noctem, cui dies festus Angelicæ
salutationis illuxit, peruigil ante aram Sāctis-
simæ Virginis, modò stās, modò genuflexus,
& peccatorum præteritorū veniam petens,
diuino cultui sese consecrauit. Inde Mino-
rissam oppidum vicinum petijt, atq; ad Ho-
spitale Sanctæ Luciæ diuertit; ibiq. & in quo-
dam specu ad littus fluuij per campum Mi-
norissanum decurrentis faciens dignos fru-
ctus pœnitentiæ, pauperem, atque asperam
vitam transegit inter egentes, & sordidos ho-
mi-

mines , quibus etiam humillimis inferuiebat obsequijs . Cum igitur eo loco aliquandiù se in hac pœnitentiæ , virtutumq. palæstra exercuisset , inde Romam nobilis peregrinus venit anno 1523. vbi ipso Paschatis die ab Adriano Pontifice Sexto, Sanctitatis Vestræ iam decessore, Apostolica benedictione suscepta ; Venetias primum , deinde Hierosolymam contendit . Cumq. post perlustrata loca sacra , ibi permanere , & animarum saluti operam nauare vetitus fuisset , redijt in Hispaniam ; vbi , quo melius in spiritu proximis posset vtilitatem asferre , triginta iam natus annos , primo Barcinone Grammaticæ , deinde Compluti Philosophiæ , ac Theologiæ per annum , & dimidium studuit : tum demum Parisijs omnia illa studia repetijt , ex eleemosynis victitans , & officia charitatis , humilitatis , ac pœnitentiæ non intermittens . Parisijs socios eiusdem propositi collegit ; atq. vnà cum ipsis huiusmodi votum nuncupauit : vt , absolutis studijs , & rebus con-

tem-

temptis omnibus, Hierosolymam peterent, ibiq. se animarum saluti traderent totos; quòd si per annum nauigandi se non offerret occasio, vel Hierosolymis permanere prohiberentur, illo voto iam absoluti Romam irent, & suam ipsorum operam Summo Pontifici ad auxilium spirituale proximi deferrent. Verum, cùm ex studiorum laboribus, & vigilijs grauem stomachi morbum Parisijs contraxisset; iussu Medicorum, & ex Sociorum consilio in patriam redijt anno 1535. ibiq. per tres menses in Hospitali Magdalenæ ostiatim victum emendicans, & pauperibus inseruiens, tempus sedulò traduxit. quo transacto, cum conuallisset, Venetias, quo socij ex composito venire debebant, etiam ipse profectus, in ea vrbe ad Sacerdotium promoueri voluit; & Paupertatis, Castitatisq. in manibus Veralli Archiepiscopi Rossanen. Nuntij Apostolici, qui deinde Cardinalis fuit, votum emisit. Sed elapso iam anno inter eos condic-
 to,

B

& na-

& nauigatione in Palæstinā, propter pacē inter Turcas, ac Venetos per id tēpus sublatā, interclusa, Romam cum socijs venit initio anni 1537. vbi à Quirino Garzonio Romano ciue in quadā eiusdem Garzonij villa sub monte Pincio receptus hospitio, suam operam summo Pontifici ad proximi salutem obtulit paratissimam. Hic mendicando, & pie ac laudabiliter viuendo, Societatē IESV ad fidei defensionem, propagationemq. atque ad fructum animarum instituit, huiusq. sanctæ Sedis auctoritate confirmandam curauit. Quanquam vero in ea Societate tria vota solemnia fecit, ad illa tamen, quæ cum alijs Religionibus communia sunt, quartum adiunxit, quo peculiarem polliceretur obedientiam summo Pontifici in Missionibus absq; viatico etiam ad Turcas obeundis, atque in doctrina Christiana pueris tradēda. Exinde Constitutiones eiusdem Societatis condidit: ac postea Præpositus Generalis electus, eam summa cum prudent-

dentia, probitatisq. laudē moderatus est: ac demum post multos labores, à summo Pontifice Apostolica benedictione cum plenaria suorum peccatorum indulgentia suscepta, IESVM appellans, Romæ pie obdormiuit in Domino pridie Calendas Augusti. 1556.

Hunc virū, quem prælegerat Dominus, ut eorum Dux foret, qui portarent eius sanctissimum nomen coram gentibus, & populis, & rebelles hæreticos ad vnitatem fidei reuocarent, suiq. in terris Vicarij auctoritatem defenderent, Spiritus Sanctus omnium virtutum genere decorauit, ut bene animaduertent RR. PP. Sacri Palatii vestri Apostolici causarum Auditores delegati, in eorum Relatione; quam ipsa Rituum sacra Congregatio iam amplexa comprobauit.

Decorauit illum, ut à capite primum exordiar, magnitudine, & excellentia Fidei. Nam cum in ijs libris, quos supra commemorauimus legisset magnalia, quæ fecit

Deus cum sanctis illis, credidit eadem secū esse facturum, si eorum sanctorum ipse vestigijs insisteret. Ideo relictis omnibus secutus est IESVM. Cernitur item huius viri fides excellens ex magna, quam in Deo collocauerat confidentia: hac enim instructus humiliter, ac patienter pertulit labores multos, superauitq. maximas difficultates, & res aduersas, quæ illi acciderunt in eorum executione, quæ pro Dei gloria, & salute animarum aggressus est. Sunt præterea eiusdem fidei argumenta permulta, quæ summam ita recensebo. A paupere, ac laboriosa vita, quam à principio suæ conuersionis in Dei gloriam, & proximorum auxilium instituerat, nunquam destitit; sed perseuerauit, superatis omnibus, qui obstabant obicibus, atque ex formula instituti huic sanctæ Sedi oblata, solemnibus votis ritè nuncupatis confirmauit. Fidei sacrosanctæ mysteria tanta cum firmitudine credebat, vt dicere soleret: tametsi non extarent

rent

rent scripturæ mōnumenta, quibus edocemur, se tamen statuisse, ac velle pro illa mori, ex ijs solum, quæ sibi Dominus noster impertitus erat, & patefecerat Minoristæ. Magno studio, ac diligentia Hæreticorum, Schismaticorum, Maurorum, ac Iudæorū conuersioni nauauit operam; Indis, Barbaris, alijsq. Nationibus, quæ penitus Deum non nouerant, per Franciscum Xauerium, & alios suos socios iussu Romani Pontificis eò missos Fidem, & Euangelium annuntiavit; sanam, & Catholicam doctrinam semper docuit, & retinuit. Nouas opiniones haud vnquā admisit, & in Theologia Scholastica doctrinam Doctoris Angelici sequutus est.

Perfecta rerum temporalium, à quibus se penitus abdicauit, contemptio, aspera pœnitentiæ opera, quæ fecit, magna de se ipso diffidentia in omnibus rebus suis, animi egregia magnitudo, qua res miras, arduasq. pro Dei gloria, & animarum salute ausus,

aggreg-

aggressus, & persecutus est: latitia, & iucunditas, quam percipiebat ex laboribus, incommodis, ignominijs, & persecutionibus, quas pro Christo, & iustitia patiebatur: suauissima mortis meditatio, in qua versabatur assidue, satis superq. testantur, qua spe hominem illum ornasset, & communisset Spiritus sanctus

Quam ardentem diligere proximum propter Deum, hæc planè demonstrant. Assiduum obsequium, quod pauperibus, & ægrotis exhibuit in Hospitalibus, ijs inferuiens magna cum humilitate, & charitate, omnibus in rebus quantumuis abiectis; eorundemque non modò corpora curans, verum etiam vlcera lingens, & plagas. Eleemosinarum distributio, quas à pijs hominibus suo ipse studio corrogabat. Quotidie quippe, & sui, & pauperum causa ostiatim medicabat; eleemosynasque collectas pauperibus Hospitalis, in quo degebat, & alijs egenis hominibus eius ciuitatis, in qua
mora-

morabatur, sic erogabat, ut maiorem partem, ac meliorem tribueret pauperibus, etiam cum lacrimis ex pietate manantibus; minorem autem, peioremque sibi retineret: etenim eleemosynam dare, cum ipse indigeas maxime, summum est signum amoris, & erga proximum misericordiae. Charitas eximia, quam erga aegrotos, aliosque civitatis calamitosos homines exhibebat, eos nimirum inuisens, adiuuans, consolans, cum aduersa valetudine, aliove miseriae genere laborarent. Maxima cura, & studium, quod iam inde à principio suae conuersionis in eo posuit, ut rudes, & pueri doctrinam Christianam perdiscerent. Magnus animarum quo tenebatur zelus: nullum enim earum causa laborem, nullas incommoditates, nullas vigilias, aut corporis dolores, afflictationesque recusabat. Nominatim vero hic zelus, & salutis alienae procurandae studium fecit, ut ad eos iuuandos, qui dura seruitute Hierosolymis premebantur, in Palaestinam

pere-

peregrè perrexerit, & post absoluta Parisijs studia profectioem illam vouerit, seq. cum socijs suis illuc iturum esse pollicitus sit. Eorum qui detinentur in carcere visitatio, subleuatioq. quam instituit, & exercuit accuratè: dissidentium reconciliatio, quā impensè procurauit: salubria, quæ proximis consilia dedit, ac spiritualia Exercitia ab eo cōposita, atque in librum relata: aliæ demum industriæ, quibus omnes quos potuit, verbo & exemplo suæ vitæ ad pœnitentiam, & viā salutis pertrahere contendit. Quin vt melius in spiritu proximum iuuare posset, natus iam annos triginta litteras didicit, & in eundem finem socios eiusdē propositi collegit, vnaq. cum illis votum Parisijs emisit, & suam operam summo Pontifici obtulit, vt supra dictū est. Huc pertinet, quòd in patria institutionem Confraternitatis Sanctissimi Sacramenti mirabiliter adiuuit, curauitq. vt in meridie daretur signum are cāpano: quo exaudito omnes Deum orarent

pro

pro ijs , qui vel mortifero tenerentur peccato, vel igne purgatorio cruciarentur; vtque ludus aboleretur alearum; & vita moresq. incolarum ad Christianæ disciplinæ normā reformarentur. Huc etiam pertinet, quòd ob eandem causam, ipsam IESV Societate instituit, & per vniuersum terrarum orbem Missionibus, Domorum, Collegiorum, & Ecclesiarum erectionibus, constructionibusq. latissimè propagauit: quòd hic Romæ præter scholas Grammaticæ, & humanarum literarum, quas gratis aperuit, Collegium Germanorum, Orphanorum, & Cathecumenorum domos, sanctæ Marthæ, ac Diuæ Catharinæ Monasteria, aliaq. pia loca (de quibus in dicta Relatione Auditorū Rotæ relatum est) excitari curauit: quòd Sacramentum Pœnitentiæ, & Eucharistiæ sedulo administravit, atque ad illa omnes hortatus est, actum eorundem Sacramentorum, tum etiam Missarum, Concionum, & sacrarum in templis lectionum frequen-

quentiam introduxit .

Declarat deniq. hunc amorem in proximum , iniuriarum remissio , & oratio pro inimicis . Grauius enim flagellatus Barcino , ac pene ad mortem vsque deductus dum defendit acerrime gloriam Dei , procuratq. proximorum salutem , non modò nihil est conquestus , sed Deo gratias egit , percussoribus pepercit , & Dominicum præceptum adimplens pro illis orauit . Tantumq. exinde creuit in eo charitas , vt, recuperata sanitate, non dubitauerit ad idem opus charitatis redire , & vitam suam pro fratribus ponere, nihil proficientibus dissuasionibus domesticorum , quibus ita respondebat : Quid mihi optabilius , quàm mori pro Christo , & salute proximi mei? qui profecto est altissimus gradus charitatis secundum Sanctum Bonauenturam .

Deum autem ipsum quantoperè diligeret , patet ex summa illa cura , & diligentia , qua studuit propter Deum proximo in spiri-
ritua-

ritualibus, ac temporalibus semper benefacere; & ex maxima vigilantia, qua curauit cor suum mundum custodire: à sua enim conuersione nullum in eo deprehensum est dictum, factumue, quod censeretur esse peccatum mortale. Sæpius quolibet die maxima disquisitione conscientiam suam examinabat, non solum de grauibus culpis, sed etiam de erratis in quotidiana meditatione; quod est efficax signū roboratæ iam Charitatis. Neque verò tantummodo custodiuit cor suum ab ijs, quæ sunt contra dilectionem, sed etiam à se ipso amorem omnium rerum, quæ Deus non sunt, prorsus abiecit, atque in eundem transtulit Deum, omnemq. affectionem ad Dei dilectionem referre conatus est. Patet etiam ex rerum diuinarum meditatione, qua utebatur assidue, & pia quadam precatione, quam in Exercitiorum libello posuit, & sæpè adhibebat, cum se ad diuinum amorem excitabat. Precationis huius initium est, SVSCIPE

Domine vniuersam libertatem meam, &c. Hanc in Deum charitatem adeò puram in suo corde aluit, retinuitq. vt etiam sui ipsius amorē à se prorsus amandarit. Dixit enim aliquando, se, si optio daretur, velle potius viuere cū incertitudine beatitudinis, & interim seruire Deo, quàm cum certitudine tunc obire; & iudicare sibi magis durum, & pœnale futurum, audire blasphemias in Domini nomen, quàm pœnas inferni pati, si vnquam ad inferos detruderetur à Deo. In quo amoris argumento Martyrum, ac multorum renouauit exempla Sanctorum, qui sui penitè obliuiscuntur, de diuina gloria tantummodo laborabant. Tanto denique erga Deum amore flagrabat, vt tota diē illum exquireret, & nihil aliud cogitaret, nihil aliud loqueretur, nihil aliud cuperet, quàm placere Deo, & illius obtemperare voluntati: itaque illi se totum committebat, illum omnino sequi decreuerat, etiamsi toto cælo, terraque priuaretur. Omnes suas

co-

cogitationes, verba, opera, in Deum tanquam in finem, referebat; ad Deum, ac Dei gloriam, honoremque destinabat: atque hoc veluti symbolum, AD MAIOREM DEI GLORIAM in ore semper habebat. Ex his nimirum oriebatur illud magnum gaudium spirituale, quo hic Dei Servus planè repletus, ac refectus erat; illa serenitas, quã semper in vultu præseferbat; illa pax interior animi, & illa potestas, ac ditio, quam in suos motus, & perturbationes obtinebat. Verè quippè ait Propheta: Pax multa diligentibus legem tuam.

Prudentia in eo fuit rara admodum, & excellens. In negotijs enim ad Dei honorem peragendis, prius quidem omnia Deo cõmendabat, deinde solerti habita consultatione, rationibusque ad examen vocatis, congruentia ad opratum finem consequendum adhibebat præsidia: adeoque contingencia mala faciliè declinabat.

Eius erga Deum, & homines Iustitiam
fatis

fatis commendāt charitas in proximum supra iam exposita , & pœnitentia , qua se confecit in Monteferrato, Minorissæ, & Barcnone. quibus in locis cilicio vestitus, & catena, seu cingulo ferreo ad nudam carnem præcinctus, humi, & super asseribus dormiēs, cum calceis absque soleis, vel cum calceis perforatis, sæpe etiā nudis pedibus incedens, flagellis præterea ferreis, & alijs se pœnitentiæ supplicijs afflicto, hominumq. consuetudinem fugiens, asperam quidem, sed meditationibus rerum cælestium vitā egit suauissimam. his enim voluntarijs pœnis offenso iam Deo satisfacere se putabat.

Commendat etiam eius iustitiam spiritus deuotio, & religio, qua Deo reddidit debitum cultum, & honorem. Nam præter ea, quæ dicta iam sunt de eius in Deum charitate, abundantia lacrymarum præditus, & orationi maximè deditus fuit; cui à tempore suæ conuersionis vacauit assidue: sacrificium Missæ, & diuina officia audiuit quotidie,

tidie, & postquam Sacerdos est factus (dum
 per valetudinem ei licuit) quotidie Missam
 celebrauit, diuinumq. recitauit officium; sa-
 cramentum Pœnitentiæ, & Eucharistiæ, dum
 laicus esset, frequentauit; Ecclesiâs, & pia lo-
 ca, Palæstinæ præsertim, & Hierosolymæ pe-
 regrini habitu, nudisq. pedibus lustrauit,
 corrogata stipe victitans, & cibis emendica-
 tis; Ecclesiarum mundiciem, & restitutionem,
 sacrarumq. reliquiarum venerationem se-
 dulo procurauit; erga B. Virginem Mariam,
 Angelos, & Sanctos omnes insigni deuotio-
 ne, ac pietate affectus fuit; vota paupertatis,
 castitatis, & obedientiæ perpetuæ per eum
 in Societate emissa perfectè Deo reddidit.
 Commendant denique eius iustitiam grati-
 tudo, quam erga suos, & Societatis benefa-
 ctores semper ostendit; & pura veritas, quæ
 ex eius ore sine vlla fallacia, fucò, fictione,
 aut obscuritate procedebat: commédât pu-
 ritas, & simplicitas cordis, qua omnia bo-
 nam in partem semper accipiebat.

Ani-

Animi magnitudo in eo fuit præclara: quia in nouæ vitæ aggreſſione grauibus malidæmonis tentationibus oppugnatus reſtitit imperterritus, & eas forti animo ſuperauit. A pœnitentia, ab obſequio erga ægrotos, à ſtudijs literarum, ab operibus Charitatis, quæ cœperat, non reſceſſit propter morbos inde contractos; aut propter labores, quos ſubire, aut propter difficultates, quas vincere oportuit; nec propter irriſſiones, iniurias, & contumelias ſibi illatas: ſed in illis conſtanter vſque ad optatum finem perſeuerauit. Et quoniam commotionum ſuarum, & perturbationum, vt diximus, dominatum obtinuit perfectiſſimum, dici iure poteſt fortior expugnatore vrbiū, teſte Salomone in Prouerb. cap. 16.

Admirabilem eius patientiam, & manſuetudinem demonſtrant multi, & ingentes labores, quos libenter, alacriterq. pro Dei gloria, & honore pertulit: demonſtrant irriſſiones, opprobria, confuſiones, iniuriæ,
& per-

& persecutiones, quas magna cum tolerantiâ , & mansuetudine ad Dei retinendum obsequium perpeſſus eſt: demonſtrat latitiâ, qua fruebatur, cùm aliquid aduerſus ſuâ ipſius perſonam, & honorem inferri cernebat: demonſtrat ipſa gratiarum actio, quam referebat in maledicentes, & contumelioſos: declarant opera pia, & beneficia , quæ in illos conferebat; à quibus fuiſſet iniurijs appetitus . quæ omnia copioſo ſermone in ſupradictâ Relatione Auditorum Rotæ continentur .

Ieiunium adeo coluit , vt eo tempore, quo fuit Minoriflæ, & Barcinone, per totam ieiunans hebdomadam , diebus exceptis Dominicis, ſolo pane veſceretur, & aquam biberet. Propter continuatas orationes, & abſtinentias, ſemel in Capella de Villadordis, & iterum in ſupradicto ſpecu debilis, macilentus, ac ſerè ſine viribus inuentus eſt . Tanta demum erat eius abſtinentia, & pœnitentia , vt ex debilitate inciderit in grauem

D

mor-

morbum: ex quo sanè etiam obijisset, nisi quædam mulier Barcinonensis illius suscepisset curam: quam tamen ipse multa cum difficultate demum admittebat, his verbis: Sinite me pati hæc leuia, vt saluetur anima mea.

Castitatis fuit adeò diligens custos in se, & in alijs, vt in constitutionibus Societatis dixerit: illam esse suis tam perfectè seruandam, vt eniti debeant corporis mentisque munditia Angelicam puritatem imitari.

Eius profundæ humilitatis hæc non obscura indicia recensentur. Dum se ad nouæ vitæ genus accingebat, noluit suum audire germanum sibi familiæ nobilitatem, opes, ipsius serui Dei in militia strenuitatē, & futuram inde gloriam repræsentantem: sed statim atque ex morbo, & vulnere conualuit, sæculo nuncium remisit. In patriam valetudinis causa rediens, cum se à quodam cognitum iam esse animaduertisset, timens honorem, quem & germanum, & incolas

Aspe

Aspeythiæ sibi exhibituros esse intelligebat, noluit cum eo, à quo cognitus fuerat, via recta Aspeythiam proficisci: sed per montes, & semitas obliquas solus illuc accessit; & nobile palatium cum vilitate humilis hospitalis libentissime commutauit: nullisq. precibus adduci potuit, vt domum paternam ingrederetur. Nobilitatem familiæ, quantum poterat occultabat; colloquium, & consuetudinem illorum, à quibus agnosci posset, euitabat. Quòd si aliquando alicubi agnosceretur ab aliquo, ad illum locum amplius non redibat.

Neq. vero vanam solum mundi gloriã, sed etiam seipsum egregia magnanimitate contempsit. A primo enim die suæ spiritualis militiæ vili, atque abiecta veste indutus in hospitalibus cū pauperibus, ac mendicis habitauit; mendicans, ac viuens cum ipsis, eademq. mensa, potu, & lecto vtens, illis demum inserviens, vt supra de eius charitate in proximum est declaratum. Eandem ina-

nem gloriam, & mundanas laudes non solū fugiebat, sed si aliquid aliquando contra suum honorem fieri animaduerneret, id ipsi arridebat maxime, vt dictum fuit suprà, dum de eius patientia ageretur. Societatem IESV, quam instituit, inter omnes alias Religiones minimam haberi, & dici voluit: & cum illius Præpositus Generalis fuisset ipse renunciatus, id muneris subire tandiu recusauit, quo ad eius ei confessarius, vt demandatum reciperet officium, imperauit. Sed elapso decennio persistens in eadem humilitate, illo se Magistratu abdicare summo opere studuit, affirmans se non habere doctes ad illum administrandum idoneas. Post illud munus receptum, vt eos quos in constitutionibus ad humilitatem hortabatur verbo, firmaret etiam exemplo; primum quidem in coquina ministerijs aliquot versatus est dies; tum docere aggressus est pueros, & rudes doctrinam Christianam, iuxta eas quas condiderat leges, & constitutiones.

Virtu-

Virtutes suas, & visiones, quas habebat cælestes, diligenter occultabat; semperq. inter loquendum admiscebat aliqua verba, quæ indicia essent humilitatis, qualia fuerunt illa, Miserum me: miseram animam meam. Quin solitus erat dicere, se si aliquid esset petiturus à Deo in hora mortis suæ, id nominatim esse petiturum: vt sepeliri se permetteret in fimo, quoniam fimus esset; addebatq. sapissime, se omnium domesticorū, præterquàm sui ipsius, vel exemplo, vel cōsuetudine ædificari. & in quadam epistola scripsit, se nullo cum homine vel scelestissimo de rebus agere spiritualibus, quin commodum ab eo reciperet aliquod.

Hæc sunt, Pater Beatissime, quæ de vita, & virtutibus serui Dei Ignatij deposuerunt sexcenti & septuaginta quinque testes in processibus huius Canonizationis ritè, & rectè examinati; & quorum causa iidem Auditores Rotæ iudicarunt, etiam Congregatione Rituum subscribente, satis esse probatam
huius

huius hominis sanctitatem. Quibus tamen rebus tum illi, tum etiam nos ad maiorem probationem censuimus esse adiungendam magnam rerum spiritualium cognitionem, quam hic Dei seruus habuit in peragendis, componendisq. suis Exercitijs spiritualibus, quæ sunt apprimè salubria, pietate, ac sanctitate plena, atque ad spiritualem profectum maxime vtilia, vt ex sententia Inquisitoris Urbis, & Sacri Palatij Magistri testatur Iulius Papa Tertius S. V. præcessor, in litteris confirmationis eorum exercitiorum. Accedit fulgor ille supernaturalis, qui in eius facie relucebat, dum viueret; quem viderunt B. Philippus Nereus, & P. Oliuerius Mannareus: accedit eius electio, qua eum Dominus segregauit à cæteris, vt esset auctor, & parens huius Societatis; accedit felix eiusdem obitus supra iam expositus, & immediatus populi concursus ad eius corpus: accedunt celebres exequiæ, honorabilis sepultura, veneratio, & continuata frequentia, nō
solum

solū ad eius sepulcrū , sed etiam ad cubiculū , in quo ægrotus ad melioris vitæ rationē vocatus diuinitus est , & ad specum , atque ad alia loca , in quibus pœnitentiam egit . Accedit præclarum , & vniforme testimonium , quod de sanctitate eius vitæ dederunt in suis historijs , & libris magni viri , & scriptores nobiles , qui in supradicta relatione ordine recensentur , & número . Accedit celebris fama sanctitatis , & virtutum huius Serui Dei ab ijsdem testibus , quos supra diximus , comprobata : quæ cū durauerit vsque ad mortem , immo etiam in morte , & post mortem magis aucta fuerit , & vbique locorum magnopere augeatur , ad Canonizationem peragendam conducit plurimū . Accedit denique Beatificatio eiusdem Serui Dei superioribus annis ab hac sancta Sede concessa cum Officio , & Missa de Comuni vnus Confessoris non Pontificis .

Atque hæc de vita , actionibus , & excellentia Serui Dei Ignatij dicenda fuerunt .

Nunc

Nunc de actis Canonizationis breuiter explicandum erit.

Cùm fama sanctitatis, & miraculorum Serui Dei Ignatij in diuersis mundi partibus in dies increbresceret; P. Gaspar Petrosa, huius Societatis in Regnis Hispaniarum Procurator, conscius Decreti facti ab vniuersa Societate de Canonizatione petenda, die 19. Iulij 1595. ne memoria huiusmodi gestorum temporis iniuria deleteretur, petijt, & obtinuit à Camillo Caetano Patriarcha Alexandrino, Clementis VIII. Sanctitatis Vestræ prædecessoris, & huius Sedis apud Regem Hispaniarum Nuntio, vt testes ad perpetuam rei memoriam examinarentur, vtque ad eos examinandos varij in diuersis illorum Regnorum partibus darentur Iudices. qui nominatim in oppidis Aspeythiæ, & Ascoythiæ Pampilonensis diœcesis, in quibus hic Dei seruus natus, & educatus fuerat, decreti, datiq. sunt hi: Dominicus Martinez de Assurdui, Collegiatæ

legiatæ Ecclesiæ S. Michaelis de Ognate, & Didacus Morus de Alua, Canonicus similis Ecclesiæ de Victoria, & eorum quilibet. In vrbe autem, & diœcesi Barcinonensi, Episcopus Barcinonensis, siue eius Officialis: & in ciuitate, ac diœcesi Vicensi, illius Episcopus, seu eius officialis.

Hi Iudices tres processus super vitæ sanctitate, ac miraculis huius serui Dei instituerunt, illosq. subscriptos, clausos, & obsignatos dicto Nuntio miserunt: qui eos recepit, aperuit, vidit, illorumq. exempla authentica eidem Patri Gaspari petenti concessit.

Hæc exempla P. Præpositus Generalis dictæ Societatis eidem Clementi detulit vnâ cum literis Philippi II. claræ me. & Philippi Tertij Catholicorū Regum, Imperatricis, Reginæ Hispaniarum, multorumq. Episcoporum, ac populorū, adiecto præterea supplici libello ipsius Societatis oratricis, quo petebat, vt ad habendos, faciendosq. maiores in dicta Canonizatione progressus, lite-

E

ræ

ræ remissoriales, & compulsoriales generales cōcederentur. Ac placuit quidem eidem Clementi per peculiare rescriptum causam hanc dictæ Congregationi Rituum examinandam committere. quæ visis dictis processibus, censuit satisfaciendum esse dictæ petitioni, si ita eidem Clementi placuisset. Sed ille morte interceptus nihil in ea re constituere potuit.

Promoto autem ad regimen vniuersalis Ecclesiæ Paulo fel. rec. Papa V. S. V. item prædecessore, cū preces eiusdem Societatis, & supradictorum Principum, quibus etiam Henrici Quarti Galliæ Regis Christianissimi postulatū accessit, apud ipsum non modò perseverarent, verum etiam augerentur: cūque fama eadem sanctitatis, & miraculorum continuatio maiora quotidie caperet incrementa; placuit eidem Paulo tribus Rotæ Auditoribus, videlicet Sanctitati Vestræ, dum Rotæ Auditoris officio fungeretur, Ildesonso Manzanedo, & Ioanni Baptistæ Paphilio

philio in mādatis dare; vt causam huiusmodi in statu & terminis, in quibus reperiēbatur reassumentes, coniunctimq. procedētes, acta omnia, & probationes expenderent, aliasq. si opus esset, per se, vel per alios de nouo reciperent, & super his suum ipsorum iudicium interponerent: vt si ex eo constaret inquisitiones, probationes, ac processus huiusmodi legitimè esse factos, causamq. sufficienter esse instructam; ea Sanctissimus exequi posset, quæ sanctorum Patrum dogmata, & sacrorum Canonum postulant instituta. Auditores supra commemorati visis, & diligenter discussis processibus coram eis exhibitis, censuerunt: cum illis debere coniungi processus auctoritate Apostolica conficiendos; & propterea concedendas esse, quemadmodum concessæ sunt, eidem Societati litteras remissoriales suis articulis, et interrogatorijs à se formatis instructas, ad nonnullos Archiepiscopos, et Episcopos ab ipsis subdelegatos, in diuersis mūdi partibus

constitutos; ac etiam literas compulsoriales generales ad extrahenda iura. Interim autem ipsis super eisdem articulis in hac Curia multos sanè testes examinarunt.

Archiepiscopi, & Episcopi subdelegati cū testes diligenter, sicut acceperant in mandatis, examinassent, iura extraxissent, & iuridicos processus confecissent: Romam eos ad dictos Rotæ Auditores transmiserunt; qui cū eos aperuissent, iussu eiusdem Pauli prædecessoris miserunt ad hanc Congregationem: vt cū ipsa vidisset, & perpendisset ea, quæ in re videnda & perpendenda iudicaret, super petita Beatificatione suam sententiam diceret, quam quidem postea dixit.

Denique cū preces dictæ Societatis, & supplicationes supradictorum, aliorūq. præterea Principum, & Prælatorum, & Populorum super dicta Canonizatione apud eundem prædecessorem fierent quotidie audiores; ei placuit de nouo mandare eisdem Rotæ

Audi-

Auditoribus, vt probationes, & processus iam confectos viderent, & expenderent: testes examinatos, si ita iudicarent, repeteret, & alios de nouo super fama sanctitatis, & super miraculis; ac in specie super omniū, quæ diximus, veritate inducendos, quoad opus esset; & ad cautelam, in Curia, & extra per se ipsos, & alios examinarent; & id quod ipsis videretur, de more referrent. Prædicti verò Manzanedus, & Pamphilius, ac Franciscus Sacratius Archiepiscopus Damascenus in locum S. V. ad Ecclesiam Bononien. assumptæ subrogatus (quem S. V. ob nota merita Cardinalē creauit) examinatis prius per se ipsos in hac Curia, & per alios Iudices ab eis subdelegatos extra Curiā alijs testibus super præmissis; & extractis ex Archiuio dictæ Societatis nonnullis iuribus ad dictam causam conducentibus, in plurimis Congregationibus inter eos habitis; dictos processus viderunt, & examinarunt. & cum illos iuridicè, & legitimè confectos, probatio-

neq.

nesq. ritè , ac rectè peractas, et sanctitatè, ac miracula satis superque probata cognouissent; et causam iuxta canonicas sanctiones ita instructam esse iudicassent, vt tuto posset ad vltiora procedi: die 7. Martij 1617. eidem Paulo prædecessori eorum Relationem tribus capitibus distinctam fecerunt, & in scriptis etiam obtulerunt; quam Sanctitas Vestra superioribus mensibus ad dictam Congregationem discutiendam remisit.

Nos verò, Beatissime Pater, accepta dicta Relatione, & S. V. voluntate percepta, habitis super dicta Relatione pluribus sessionibus, in quibus dictorum Auditorum conclusiones accuratè, ac diligenter examinauimus: vnanimi cōsensu censuimus, omnes supradictos processus fuisse, & esse validos, legitimos, & legales.

Rursus censuimus, probationes in illis processibus comprehensas super sanctitate, excellentia fidei, & præclaris miraculis Ser-

ui

ui Dei Ignatij fuisse legitimas, & sufficientes. Quæ si Sanctitas Vestra ea esse statuatur, vt ad Canonizationem sufficere videantur; quæ supersunt tertio loco dicenda de Miraculis, summatim, & breuissimè persequar.

In processibus in hac causa factis aliqua miracula meritis Serui Dei Ignatij adhuc viuentis recensentur.

Quòd Lyssano, qui ob perditam litem laqueo se suspenderat, & mortuus ab omnibus iudicabatur, tantum vitæ spatium suis precibus à Deo impetrauerit, vt ad vitam rediens, tum de illo peccato, tum de alijs dolere potuerit, & eadem confiteri.

Quòd quendam nomine Bastidam, à multis iam annis morbo caduco laborantem, suis precibus, & benedictione repente sanauerit.

Quòd Ioanni Baptistæ Coco manum vstulatam, & prorsus ad manualia opera inutilem, suis precibus integram, & sanam
sequenti

sequenti die restituerit .

Quòd Eleuterium Pontanum per duos annos , & eo amplius grauissimis quibuscū à diabolo tentationibus oppugnatum , suo aspectu , & sermone penitus ab illis liberauerit .

Quòd Collegium Lauretanum ab apparitionibus nocturnis , & frequentibus dæmonis infestationibus, suis precibus , & epistola reddiderit liberum .

Quòd cubiculū Alexandri Petronij Medici infirmi in lecto decumbētis obscurum , & ob clausas penitus fenestras tenebrosum , supernaturali splendore suæ faciei illustrarit , & quædam alia similiter admirabilia præstiterit . Quibus cōsultò omissis, illustriora tantum edita post felicem eius transitum (quæ potissimum in Canonizatione exiguntur) ab Auditoribus Rotæ primò, & deinde à Sacra Rituum Cōgregatione selecta , & comprobata , breuitate quanta maxima potero , recensebo .

Isa-

I. Iſabella Rebelles Barcinonenſis Sanctimonialis in Monafterio ſanctæ Elifabeth eius regulæ , quæ ab Obſervantia nomen accepit , annos nata ferè 67. dum aliquid operis in alto loco molitur anno 1601. repente tam graui caſu ad terram collapſa eſt, vt totum os coxendicis, ſeu fœmoris; quod maximum eſt in humano corpore; confractum fuerit. Vocati Medicus, et Chirurgus omnia medicamenta, quæ illorum ars poſtulabat, ſumma diligentia per quadraginta dies, et eò amplius adhibuerunt; ſed euentu planè irritò: quia dolor, et febris, quæ ex dicta confractiõne ſuperuenerant, non ceſſabant; et coxendix, totaque tibia adhuc tumens, et immobilis erat; immò alia grauiora ſymptomata acceſſerant, nempè vehementes, et penè lethales anxietates: denique valerudò eò deuenerat, vt ægrota apud omnes eſſet citra vllam opem ſalutis, quæ ſaltem naturalibus remedijs parari poſſet, et

F

eadem ;

eadem die moritura crederetur. Humanis adeò destituta præsidij ad diuina confugit remedia; nec frustra: nam pia cum religione efflagitata, impetrataque Reliquia Serui Dei Ignatij, ad eius conspectum recreata, illam super coxendicem, vbi erat os fractum, sublati fascijs, medicamentisq., & recitata Dominica, atque Angelica precatione, & dicto Seruo Dei inuocato, deuotè applicuit, statimq. sanata est: coxendicem, ac tibiam prius tumentem, atque immobilem, expedite, ac sine dolore mouere cœpit; & vestes petijt, vt ijs induta surgeret & ambularet. quod ei moniales haud permiserunt, ratæ (licet falso) ipsam esse nimis imbecillem propter eam infirmitatem. Sed die proxime consecuta vestes accepit, surrexit, & libere, perfecteq. ambulauit sine vlllo dolore, & tumore; coxendicem, ac tibiam sursum, & quaqua versùs iactauit, contorsitque; & in posterum, etiam in lunctionibus, & temporum mutationibus,

sic

fic ambulare perrexit.

II. Quod in Ioanne Leyda Maioricénsi pannorum paratore, annum ætatis agente trigefimum primum, editum est miraculum, eximium sane videtur, & memorandum. Is anno 1605. in valde acutam, & periculofam febrem incidit. augebat periculum maxima ftomachi naufea, fic prorfus, vt iufculi forbitiunculas, omnemq. omnino refpueret cibum. Poft diem à morbo duodecimum, vel tertium decimum, tam male habuit, vt medicus dixerit, illum effe valde periculofum, nifi illa hora eius vena aperiretur: Ioannes tamen, cùm ferò effet, venam fibi incidi illo die non eft paffus: interim fe Deo per merita famuli Dei Ignatij impensè commendabat; id quod etiam faciebat Anna eius vxor: nec eorum fpes vana fuit. Nocte fequenti fomno exfufcitatus, magno splendore circumfufum totum cubiculum vidit, & vxorem inclamans, Nonne, inquit, vides me à B. Ignatio

esse sanatum? negavit quicquam se videre vxor: et virum hallucinari arbitrata, illum è lecto surgere volentem prohibuit. sed illucescente die Ioannes sanus & valens, è lecto sine alicuius auxilio surrexit, vestibus se induit, domumq. egressus, Templum Societatis expedite adiit; et in gratiarum actionem rite animo per Confessionem expiato, Missæ sacrificio interfuit, religiosè, ac piè sacra se Communionem refecit; postea domum rediit, semperq. bene se habuit.

III. Aliud miraculū haud minus insigne intercessione Serui Dei factum resplenduit in persona Hieronymi Honuphrij Etruschi, pueri decennis, incolæ oppidi Gandiæ Valentinæ diœcesis. Is cū anno 1601. lethale in supercilio propè tempora vulnus accepisset, propter quod totius oculi tumor, & vehemens febris accesserant; parentes eius Petrum Manarem Chirur- gum ad curam eius pueri uocarunt; qui per mensem integrum medicamenta ex

artis

artis præscripto adhibuit . sed omnia euentu irrito . Etenim vulnus non solum non solidabatur , sed adeò latum , & profundum erat , vt inferendum esset linamentum digitale ; tantaq. sanie , & putredine fluebat , vt Chirurgus ipse satis miraretur , certoque crederet os aliquod intus esse confractum . Quoniã autẽ inspectio , & apertio vulneris , quã omnino necessaria iudicabãtur , ipsi Petro plena periculi videbatur , vt suã consciẽtiã , & existimationi consuleret , die Lunã , vespert , post adhibita solita medicamenta iussit vocari , & mane proximo consecuturo adesse Ioannem Baptistam Cueuas alterum Chirurgum : vt ambo communicatis consilijs , illi vulneri in peius quotidie ruenti medicinam pararent . Conuenerunt hora statuta coram infirmo : & facta per d. Petrũ relatione curationis adhibitã , remotis fascijs , quibus vulnus erat opertum , & obligatum , præter omnem expectationem , meritis Serui Dei , cui mater pueri voto iam facta,

cto, illum commendauerat, vulnus illud penitus obductum, clausum, & solidatum inuenerunt; quod intercessioni Serui Dei vterque parens, & ipsi Chirurghi tribuerunt; pariterq. Deum mirabilem in Sanctis suis prædicarunt.

IV. Miraculum præterea, quod eodẽ anno contigit in Magdalena Talauera, idem oppidum incolente, iustam etiam habet admirationem. Hæc cum per tres annos grauib. laborasset obstructionibus, quæ illam iam effecerant hydropisim, quam confirmatam appellant, eiusq. ventrem adeò tumentem, & inflatum reddiderant, vt se de loco ad locum mouere non posset, nisi permolestè; nec vlli prorsus operi faciendo esset idonea: videns remedia à duobus Medicis adhibita sibi nihil profuisse, seq. ab ipsis Medicis pro insanabili iam esse relictam; ad diuina subsidia perfugium habuit. ac sub initium mēsis Aprilis votum Deo fecit, promisitq. se, si per intercessionē Serui Dei

Ignatij

Ignatij pristinam valetudinem recuperaret, quotidie semel orationem Dominicam, atque Angelicam salutationem recitaturā. Voto nūcupato, eximio pietatis sensu, Imaginem Serui Dei ventri maximè tumentis, atque inflato admouet; statimq. melius se habuit, depulsusq. est morbus obstructionis, & hydropisis; ita prorsus, vt & intra tres, vel quatuor dies detumuerit venter, & semper bene se habuerit vsq; ad annum 1606. quo tempore ex morbo pleuritidis mortua est.

V. Valetudo etiam Ferdinandi Pretel de Mendoza, meritis Serui Dei comparata, valde eius sanctitatem illustrat. Is cum die 29. Septembris 1603. in febrem incidisset tertianam, quæ mox in duplicem, deinde in pestilentem vnà cum quodam mentis stupore, & extraordinarijs horroribus ex humorum abundantia, & virium naturalium defectu accidentibus, degenerauerat: multis purgationibus incassum adhibitis,

vis

vis morbi adeo aucta erat, vt à Medicis destitutus in supremo iam mortis discrimine versaretur. Interim tamen ipse ritè confessus, & Communione instructus, sacrum Oleum, quo est perunctus, efflagitauit. Quibus ita perfectis, die tertia Decembris manibus tenens imaginem Serui Dei, quam è collo pensilem gestabat, ad eum clamauit, & ex toto corde ad salutem obtinendam se illi commendauit. extemplo conualescere cœpit, morboque liberatus est; & die 13. eiusdem mensis sanus in summa hyemis vi per montes perfrigidos equitans, Valentiam, quæ itinere nouem dierum Vallisoleto distat, profectus est.

VI. In Anna Barzellona in eodem oppido habitante, valde perspicuum effulsit aliquando miraculum. Erat hæc ferè sexagenaria; totoq. iam biénij spatio, & eo amplius morbo paralyfis tam grauiter vexata fuerat, vt immobilis esset ad omne opus laboris, & gradus ascendere, aut ex iisdem descendere.

scendere non posset, nisi scipionibus innixa: quorum tamen beneficio potius reptabat, & sui corporis membra secum trahebat, quàm incederet. Cùm ita se haberet, & admota medicamenta nihil profecissent, ecce tibi nouus apoplexiæ in altero latere morbus accedit: propter quem omninò impotens, atque immobilis effecta, in lecto decubuit, in quo se commouere non poterat. Et quoniam ex acerrimis doloribus nullam neque nocturnæ, neque diurnæ quietis partem per octo dies capere potuerat; valde debilis, atque imbecillis effecta iā fuerat. Humanis itaque remedijs se omninò destitutam intelligens, atque ad diuinam opem receptum esse quærendum cernens; ad capellā Serui Dei in Ecclesia Collegij supradictæ Societatis positam, auxilio Margaritæ sororis suæ, & adminiculis scipionum adiuta, intra spatium duarum horarum accessit; ibique ardenter effundens preces, voto se adstrinxit, & pollicita est, si

G

per

per Serui Dei merita optatam recuperaret sanitatem, vnam se nouendialem in illius honorem facturam esse; curaturamq. prætererea, vt semel Missæ sacrificium offerretur; seque præeunte Confessione, sanctissimam Eucharistiam sumpturam; cereamq. Imaginem, in accepti beneficij monumentum, in eodem sacello suspensuram. Voto sic nuncupato, illicò melius habere se cœpit: genu, quod prorsus erat immobile, statim flectit, institutam orationem absoluit: singulari quodam voluptatis sensu perfusa surgit, & domū lætabunda regreditur gradu expedito; totoq. illo die, ac nocte insequenti inchoata valetudo ita est aucta, vt iam illucescēte mane, sana omnino ad Collegiū accurreret expeditissimè, gratias Deo, & illius Seruo Ignatio redditura.

VII. Ioannæ quoque Claræ, & Nogue-ræ viduæ Maioricens. annos natæ 56. circiter, cœcitate laboranti, videndi^o facultatem reddidit Seruus Dei. Hæc toto biennio gra-
ui

ui morbo oculorum laborauerat, & in fine primi anni visum alterius oculi omnino, ac prorsus amiserat, altero verò perparum videbat: cùm adhibita medicamenta nullū ei fructum attulissent, immò potius in deteriore eam coniecissent statum; sic inquam, vt alterius oculi visu priuata iam esset: humanis diffisa præsidijs, ad diuina se conuertit. Cùm ergo primum ipsa per se ter Dominicam, Angelicamque recitasset orationem, & easdem deinde à fratre, domesticisque suis flexo genu recitari iussisset: frustulum ossis, & quandam subscriptionē Serui Dei super oculos imponi sibi voluit. quod vbi factum est, cessauit statim dolor oculorum, cœpitq. videre. Tum recitatis iterum ter ijsdem precationibus, & oculis rursus impositis Reliquijs, melius vidit; omni-que oculorum vitio, ac cœcitate prorsus est liberata.

VIII. Bartholomæus Contesti, ciuis Maioricensis Chirurgus, annū agens 62. haud

minus in huius imploratione Serui Dei beneficium est expertus. Is adeò acerbis, & diuturnis capitis doloribus opprimebatur, vt præ nimio dolore sæpè ad terram allideretur. Accessit in oculorū altero tam grauis opthalmiæ morbus, idest inflammatio oculorum, vt alterum etiam per quendam quasi consensum diuexaret, & efficeret, vt ne tenuissimum quidem lucis radium perferre, aut quicquam edere, aut aliquantulū quiescere posset; ob idque in tenebroso cubiculo conditus, inde non egrediebatur. quòd si aliquid cibi demùm sumere cogebatur, alienæ id ministerio manus sumendū erat. Humana remedia fuerunt adhibita plurima, & multiplicia; sed omnia incassum, morbo semper in deterius ruente. Eò denique deuentum est, vt Bartholomæus ex intolerando dolore non dubitaret affirmare, futurum, vt si viueret quidam Pastor Chirurgus, sibi oculum erui, & radicitus extirpari iussurus esset. in hoc statu positus, audi-

ditis miraculis multis, quæ Serui Dei inter-
 cessione fiebant, magna spe concepta, & er-
 ga illum eximia religione incensus, anno
 1597. iussit ad se afferri illius subscriptionē.
 eodemq. temporis puncto, quo fuit ea reli-
 quia ad illum delata, benè se habuit; capitis,
 & oculorum cessauit dolor, visum recupe-
 rauit; & lucis splendorem, quem antea adeò
 auersabatur, sine vlla offensione sustinuit.
 surrexit demum è lecto, & cibum petens co-
 medit, quieuitq. magno cū voluptatis sensu.
 Atque vt intelligeretur, tam subitā curatio-
 nem diuinæ virtuti, atque intercessioni Ser-
 ui Dei tribuendam esse, bis, terve sacra Re-
 liquia è cubiculo eiusdem ægroti exporta-
 ta, illico dolor ante sublatus redijt; eademq.
 in cubiculum reducta, illico morbus disces-
 sit. Quo facto admonitus Bartholomæus,
 sacram Reliquiam apud se retinuit. atque
 ita intra tres, vel quatuor dies ita perfectè sa-
 natus est, quasi nunquam ægrotasset.

IX. Non multo post in eadē vrbe in per-
 fona

sona Colunæ Cortei, & Vich, aliud intercessionem Serui Dei persimile miraculum accidit. quæ capitis dolore adeo vexabatur, vt neq; noctu quiesceret. Superuenit per duos, vel tres menses in vno oculorum tantus cruciatus, vt nec palpebrâ attollere, nec lumen videre posset. denique cæca prorsus euasit. Quin erat adeo vehemens dolor, vt nōnullis noctibus ipsemet oculus è capite sibi exiisse videretur, & propterea vocaret maritū, vt oculum suo loco reponeret. Cū in humanis remedijs, quorum plurima fuerunt adhibita, nullā amplius poneret spem, morbo semper incrementa capiente: anno 1599 certior facta est de miraculo iam facto per intercessionem, & Reliquiam Serui Dei in persona eiusdē Bartholomæi Contesti, qui simili morbo laborauerat. Quo audito, misit, qui eam Reliquiam ad se deferrent. qua allata, & super oculos (præuia Serui Dei inuocatione, ac precatione) imposita, palpebra, quæ prius per Chirurgos aperiri non po-

poterat, confestim vltro, ac per se capit aperiri. Cessauit dolor, lucis splendore pertulit: atque intra tres dies paulatim visum omnino recuperauit, & perfecte conualuit.

X. Postremo loco Relationem concludit spectabile miraculū intercessione Serui Dei editum in persona D. Ioannæ de Aragona, & Pignattellæ, Ducissæ Terranouæ, viduæ relictæ D. Caroli de Aragona Ducis Castri Vetrani in Regno Siciliæ, annos agentis 35. Hæc dum esset Neapoli apud Hætoré Ducē Montisleonis eius germanū anno 1599. quatuor iam menses vehementissimo dolore cruciabatur ex tumore, & duritie alterius mamillæ in parte superiori. Remedia adhibita fuerunt à Medicis, & Chirurgis præstantissimis d. ciuitatis quamplurima, sed nullo cū fructu. Dolore igitur magis magisque crescente, ægrota eò demū reducta est, vt neq; pedes, neq; brachia mouere posset: quin sibi viscera transfigi quodammodo videretur. Cū ergo ad opem Serui Dei Ignatii confu-

fugere decreuisset, petijt, impetrauitq. illius Imaginē à Hieronyma Columna eius matre: quam religiosè venerata, impensius se illi commendat. Manè facta sunt hæc: vesp̄i eiusdem diei ipsa Ioanna sana sine tumore, sine duritie, & sine vlllo doloris sensu reperta est.

HÆC sunt, Beatiss. Pater, quæ ex legitimis actis huius causæ dicenda fuerunt de vita & moribus Serui Dei Ignatij, deque Miraculis illius intercessione iā factis. Quibus copiosius in multis Congregationibus perpensis, atque discussis, Cardinales Congregationis sacrorum Rituum in eam sententiam vnanimis venerūt, & ita decreuerunt: Posse Sanctitatem Vestrā (si ei placuerit) ad vltiora procedere, & Canonizationē Serui Dei Ignatij Fundatoris Societatis IESV iuxta sacros Romanæ Ecclesiæ Ritus perficere, & solemniter celebrare, & ipsum Ignatium inter Sanctos referre.